

Advies GGD IJsselland over de aanwezigheid van geitenhouderijen

---

Van: Anneke Viscaal <a.viscaal@ggdijsselland.nl>
Verzonden: donderdag 13 juli 2023 09:15
Aan: Meerbeek, Hendrik
CC: Marja Elders
Onderwerp: RE: School Lettele Sportweg 1

Beste Hendrik,

Zoals ik eerder deze week al aankondigde, geven wij hierbij graag onze reactie op een eventuele verplaatsing van de basisschool in Lettele naar de Sportweg 1. Hierin maken wij onderscheid tussen het perspectief van het team Jeugdgezondheidszorg en het team Milieu & Gezondheid, met specifieke aandacht voor veehouderij.

Mocht je hierover vragen/opmerkingen hebben, laat het gerust weten!

Overwegingen Jeugdgezondheidszorg

- In de gezondheidsnota 2019-2022 van gemeente Deventer staat "Deventer is de hoofdstad van *positieve gezondheid*". Bekend is dat sport & bewegen en culturele activiteiten kunnen bijdragen aan positieve gezondheid. Dus dit ondersteunt de visie van de gemeente dat het logisch is om onderwijs, sport en cultuur te huisvesten op eenzelfde locatie.
- Maar met al deze "disciplines" op dezelfde locatie is een goede samenwerking nog niet automatisch gerealiseerd. Dat zal in de ene gemeenschap soepeler en natuurlijker verlopen dan in de andere. Wij vinden het lastig inschatten hoe dit voor Lettele zal zijn. Mogelijk kan de gemeente hierin een stimulerende en faciliterende rol vervullen.
- Wij kennen een aantal initiatieven waarbij onderwijs (inclusief kinderopvang/BSO), sport en/of cultuur in hun aanbod voor kinderen nauw samenwerken. Gebruik van sportzalen/velden en culturele podia is misschien overal wel voor de hand liggend. Maar je kan dan bijvoorbeeld ook denken aan:
  - Sportmix waarbij basisschoolkinderen verschillende sporten kunnen uitproberen en verenigingen op deze manier leden kunnen werven.
  - Een soortgelijke mix van aanbod van verschillende muzieklessen/instrumenten.
  - BSO op de sportlocatie met extra veel sport en bewegen.
  - Zwemles vanuit de BSO in het eigen dorp aanbieden (we begrijpen dat kinderen nu voor zwemlessen naar Bathmen gaan).
  - Sportvelden openstellen voor iedereen op de tijden dat de club er zelf geen gebruik van maakt: bijvoorbeeld voor ouders als ze hun kinderen naar school gebracht hebben, voor kinderen onder schooltijd, etc.

Overwegingen Milieu & Gezondheid - veehouderij

Op een afstand van ruim 100 meter van de *nieuwe* locatie is een melkveehouderij gelegen aan Bathmenseweg 45A. Op circa 1500 en 1190 meter liggen twee geitenhouderijen, respectievelijk aan de Oostermaatsdijk 7 en de Bathmenseweg 53. Deze geitenhouderijen liggen ook binnen 2 km van de *huidige* locatie van de school; dan zijn de afstanden respectievelijk circa 1800 en 1550 meter.

Gezondheidsrisico's geitenhouderij

- Het VGO-onderzoek laat een verband zien tussen het risico op longontsteking bij omwonenden en de afstand tot een geitenhouderij. GGD'en adviseren daarom uit voorzorg 2 kilometer afstand aan te houden tussen een geitenhouderij en een gevoelige bestemming (waaronder kinderopvang).
- Zonder invloed van veehouderij is het risico op longontsteking ongeveer 1,4% per persoon per jaar (1400 gevallen per 100.000 inwoners). Bij een geitenhouderij neemt dit risico toe naarmate men dichterbij het bedrijf woont. Op een afstand van 500 meter is het risico op longontsteking 70% hoger dan de baseline (1,4%). De bijlage geeft een grafische weergave hiervan. Daaruit is tevens af te leiden dat het extra risico op longontsteking vanaf 500 m tot de geitenhouderij snel afneemt.

- Voor elke *extra* geitenhouderij binnen het beoordeelde gebied neemt het berekende risico toe. Op dit moment is niet aan te geven met hoeveel. De gebruikte analysemethode in het VGO (Onderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden) houdt wel rekening met 'ophoping' (cumulatie) van bedrijven. In de analyse is een globaal verband aangenomen tussen het risico op longontsteking en het aantal bedrijven in de buurt. Dit verband moet verder worden onderzocht om deze vraag te kunnen beantwoorden.
- Longontsteking is extra risicovol voor kinderen (tot 4 jaar), senioren van >70 jaar en mensen met een zwakke gezondheid.

Gezondheidsrisico's melkveehouderij

- Voor een melkveehouderij gaan wij uit van een minimale afstand van 100 meter tot een gevoelige bestemming (waaronder een basisschool), uitgaande van onder meer hogere concentraties van fijnstof. Hier wordt in deze situatie aan voldaan.
- Wel kan geurhinder optreden, ook bij kinderen. Geurhinder kan leiden tot verstoring van gedrag en activiteiten, en stressgerelateerde gezondheidseffecten zoals hoofdpijn, misselijkheid en benauwdheid. De GGD adviseert om geurconcentraties zo laag mogelijk te houden en maximaal 5 OUE/m³.

Advies op basis van overwegingen veehouderij

- De GGD heeft vanuit het perspectief van 'gezondheidsrisico's als gevolg van omliggende veehouderijen' geen bezwaar tegen deze eventuele verplaatsing, omdat:
  - de geitenhouderijen ook in de huidige situatie binnen 2 km van de basisschool liggen;
  - de verandering in afstanden relatief klein is;
  - de GGD geen risico's per meter afstand kunnen voorspellen;
  - de geitenhouderijen op meer dan 1000 meter van de nieuwe locatie liggen en het extra risico op longontsteking vanaf 500 meter snel afneemt.

Hartelijke groet,

Anneke Viscaal
Adviseur Milieu en Gezondheid, GGD IJsselland en GGD Twente

T: 0621844581
E: a.viscaal@ggdijsselland.nl
Werkdagen: ma-di-do

GGD Twente is onderdeel van Samen Twente.

Van: Meerbeek, Hendrik <h.meerbeek@deventer.nl>
Verzonden: maandag 26 juni 2023 11:57
Aan: Anneke Viscaal <a.viscaal@ggdijsselland.nl>; w.kloosterman@odijsselland.nl
Onderwerp: RE: School Lettele Sportweg 1

Beste Anneke en Wim,

De geitenhouder aan de Oostermaatsdijk 7 ligt op ca. 1,5 km afstand tot de planlocatie Sportweg 1 Lettele. Geitenhouder Bathmenseweg 53 ligt op ca. 1,19 km afstand.

Butersdijk 8 ligt op ca. 500 m tot het plangebied Bathmenseweg 40, 42, 44 en 46 op respectievelijk 700 m, 920m, 1,06km en 1,14 km.

Over de diersoorten en aantallen heb ik geen gegevens.
[@w.kloosterman@odijsselland.nl](mailto:w.kloosterman@odijsselland.nl): beschik jij over de diersoorten en -aantallen van deze 7 adressen? En wil je die met ons delen?

Bij voorbaat dank voor je reactie.

Mvg,

Hendrik Meerbeek
Juridisch planoloog
Gemeente Deventer
Team PRO
h.meerbeek@deventer.nl
06-22257724

Van: Anneke Viscaal <a.viscaal@ggdijsselland.nl>
Verzonden: 26 juni 2023 11:33
Aan: Meerbeek, Hendrik <h.meerbeek@deventer.nl>
Onderwerp: RE: School Lettele Sportweg 1

Beste Hendrik,

Bedankt voor je bericht en de informatie.

Graag zou ik willen weten wat de afstanden zijn van de geitenhouderijen tot de betreffende locatie. Hetzelfde geldt voor de veehouderijen die je hieronder noemt. Daarnaast het verzoek om aan te geven welke soort veehouderijen het betreft.

Als je dit nog zou willen laten weten, heel fijn! Alvast bedankt.

Hartelijke groet,

Anneke Viscaal
Adviseur Milieu en Gezondheid, GGD IJsselland en GGD Twente

T: 0621844581
E: a.viscaal@ggdijsselland.nl
Werkdagen: ma-di-do

GGD Twente is onderdeel van Samen Twente.

Van: Meerbeek, Hendrik <h.meerbeek@deventer.nl>
Verzonden: maandag 26 juni 2023 10:44
Aan: Anneke Viscaal <a.viscaal@ggdijsselland.nl>
Onderwerp: School Lettele Sportweg 1

Beste Anneke Viscaal,

Fijn dat je tijd hebt om hiernaar te kijken.
In Lettele liggen ontwikkelingen vaak erg gevoelig qua bestuur en bewoners.

De (on)mogelijkheden op deze locatie (zuidelijke sportveld aan Sportweg 1) zijn bepalend voor of de school kan verplaatsen en zo ja hoe.
In de bijlagen tref je een kaart aan met geitenhouderijen buitengebied, een mail met de planlocatie waarop met rode stippelijijn de verwachte geurcontour vanwege Bathmenseweg 45 is opgenomen én een mailbericht van W. Kloosterman van de ODIJ met daarin een pdf als bijlage over hoe in het verleden over die veehouder is geadviseerd.

De Bathmenseweg 45 is overigens niet aangemerkt als 'intensieve veehouderij'.

Ten noorden van de sportvelden liggen wel enkele intensieve veehouderijen:
Butersdijk 8
Bathmenseweg 40, 42, 44 en 46.

Hopelijk kun je hiermee alvast op weg?
Voor vragen en opmerkingen ben ik natuurlijk te bereiken.

Mvg,

Hendrik Meerbeek
Juridisch planoloog
Gemeente Deventer
Team PRO
h.meerbeek@deventer.nl
06-22257724

